

SLAIF

Slovenska
tovarna UI

Slovenian
AI Factory

Nekaj o AI

Andrej Miščič, Valira AI, 2026

Kaj razumemo pod pojmom “AI”?

- **“AI” pred 2022:**
 - *~strojno učenje*: učenje modelov za klasifikacijo, napovedno analitiko, optimizacijo, itd.
 - zbiranje in urejanje podatkov

Kaj razumemo pod pojmom “AI”?

- **“AI” pred 2022:**
 - =*strojno učenje*: učenje modelov za klasifikacijo, napovedno analitiko, optimizacijo, itd.
 - zbiranje in urejanje podatkov
- **“AI” po 2022:**
 - = generativna AI
 - manj urejanja podatkov - lahko delamo z nestrukturiranimi podatki
 - manj učenja lastnih modelov, uporabljamo gostovane modele (GPT, Claude, Gemini)

Kaj razumemo pod pojmom “AI”?

- **“AI” pred 2022:**
 - = *strojno učenje*: učenje modelov za klasifikacijo, napovedno analitiko, optimizacijo, itd.
 - zbiranje in urejanje podatkov
- **“AI” po 2022:**
 - = generativna AI
 - manj urejanja podatkov - lahko delamo z nestrukturiranimi podatki
 - manj učenja lastnih modelov, uporabljamo gostovane modele (GPT, Claude, Gemini)
- **“AI” po 2025:**
 - = agentna generativna AI
 - višja avtonomnost agentov, standardizacija povezav na vire (MCP, CLI)

Primerjava med klasično in generativno AI

	klasična AI	generativna AI
poslovni primeri	napoved trendov (prodaje, zalog, ...), zaznava anomalij, kategorizacija (dokumentov, sporočil, slik, ...),	ustvarjanje vsebin, asistent zaposlenim, avtomatizacija procesov
učinek	podpre in pohitri odločitve, pomaga razumeti vzorce	podpre ali celo avtomatizira procese
čas do vrednosti	pogosto daljši	lažje priti do hitrih zmag
tveganja	zahteva investicijo v podatkovno infrastrukturo; slabe napovedi; vzdrževanje	halucinacije; zasebnost občutljivih podatkov; slabi, nekonsistentni rezultati

Realnost manjših podjetji

- pogosto ni ločene, namenske ekipe za obvladovanje podatkov (infrastruktura, urejanje, ...)
- stanje podatkov: pogosto razpršeni (e-pošta, Excel pri Blažu na računalniku), mogoče niso niti digitalizirani
- nižje investicije v raziskave & razvoj - ter predvsem v rešitve, kjer donosnost naložbe ni povsem jasna vnaprej

Razmišljanje o vpeljavi klasične AI

- **poslovni primeri**

Ali nam bo rešitev tega problema prinesla merljivo vrednost ali znižala stroške?

- prevod *domensko znanje* -> *primer uporabe AI*
- prioritizacija primerov uporabe (*low-hanging fruit*)
- določitev merljivih kazalnikov uspešnosti (KPI-ji, donosnost naložbe v rešitev)

Razmišljanje o vpeljavi klasične AI

- poslovni primeri
- **podatki**

Ali imamo dovolj zanesljivih zgodovinskih podatkov, da lahko naučimo uporaben model?

- nivo digitalizacije
- urejenost podatkov
(razpršeni ali konsolidirani)
- *garbage in, garbage out*

Razmišljanje o vpeljavi klasične AI

- poslovni primeri
- podatki
- **ljudje in procesi**

Ali imamo znanje za uporabo rezultatov?

- naložba v AI ni enkratno dejanje, temveč strateška odločitev
- rezultati napovednih modelov morajo biti integrirani v sisteme in procese
- znanje za razumevanje in uporabo rezultatov
- iterativno izboljševanje sistemov

Primer vpeljave klasične AI iz prakse

- **stranka:** podjetje z naročniško platformo (*subscription-based platform*)
- **poslovni primer:**
 - uporabnik ne podaljša mesečne naročnine (*osip, churn*)
 - želja po razumevanje vzorcev, ki vodijo k temu, in po zmanjšanju osipa
 - prevod v AI problem: napoved verjetnosti osipa uporabnika (*churn prediction*)
 - KPI: zmanjšanje mesečnega osipa
- **podatki:** stranka je že investirala v podatkovno skladišče in BI - kvalitetni podatki
- **ljudje in procesi:**
 - dashboard za spremljanje trenda osipa
 - ciljane kampanje:
 - visoko tveganje osipa + pričakovan visok LTV -> popust na mesečno naročnino
 - AI steward: skrbnik + povezovalec med tehnično in marketinško ekipo

Razmišljanje o vpeljavi generativne AI

- poslovni primeri

Razmišljanje o vpeljavi generativne AI

- poslovni primeri

Gartner [Who We Serve](#) [Our Solutions](#) [Conferences](#) [Webinars](#) [AI Hub](#) [New T](#)

Why 50% of GenAI Projects Fail – And How to Beat the Odds

Forbes

EDITORS' PICK | LEADERSHIP > CMO NETWORK

MIT Finds 95% Of GenAI Pilots Fail Because Companies Avoid Friction

Razmišljanje o vpeljavi generativne AI

- poslovni primeri
 - čas do prototipa kratek, vendar se največji donosi kažejo v ključnih procesih
 - l'AI pur l'AI-tizem - *AI for AI sake*

Razmišljanje o vpeljavi generativne AI

- poslovni primeri
 - podatki, sistemi, procesi
- nestrukturirani podatki, a vseeno kvalitetni podatki -> dobri rezultati
 - povezljivost in dostopnost sistemov:
 - API dostop
 - morda celo MCP/CLI
 - procesi:
 - ponovljiv in jasno definiran proces?
 - lahko korake in navodila prepisemo v agentov prompt

Razmišljanje o vpeljavi generativne AI

- poslovni primeri
- podatki, sistemi, procesi
- **buy vs. build**

Nakup ali razvoj?

Nakup:

- ChatGPT Business, n8n, Claude, specializirane rešitve, itd.
- nižja investicija, a je treba paziti na vendor lock-in, lokacijo podatkov, skladnost, itd.

Razmišljanje o vpeljavi generativne AI

- poslovni primeri
- podatki, sistemi, procesi
- **buy vs. build**

Nakup ali razvoj?

Razvoj:

- Kadar ne obstaja produkt, ki bi kakovostno reševal probleme.
- Edinstven problem, podatki.
- Kapaciteta, finančna sredstva, stroški vzdrževanja.

Razmišljanje o vpeljavi generativne AI

- poslovni primeri
 - podatki, sistemi, procesi
 - buy vs. build
 - varnost, zasebnost
- lokalni sistemi (lastna strežniška oprema, oblak) ali gostovane rešitve (v EU, izven EU?)
 - interna politika uporabe orodji: kateri podatki so lahko procesirani z AI

Primer vpeljave generativne AI iz prakse

- **stranka:** proizvodno podjetje (strojegradnja in orodjarstvo)
- **poslovni primer:**
 - podpora za hitrejši RFQ proces (pridobitev naročil, izdaja ponudbe)
- **podatki, sistemi, procesi:**
 - ERP (zgodovinski podatki), dokumentna baza, filesystem
 - dostopni (API za ERP, dokumentno bazo), smb do filesystem
 - proces: jasni koraki, enostavno opisat v skill za agenta
- **buy vs. build:** OneQlue produkt, enostaven onboarding (povezava sistemov in procesov)
- **varnost, zasebnost:** urejene pravice uporabnikov, gostovana rešitev v EU

Andrej Miščič

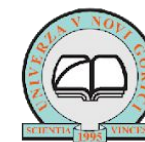
andrej@valira.ai

or connect on LinkedIn

Hvala za udeležbo!

Thank you for attending!

Financerja / Financed by:

Projekt SLAIF: Slovenska tovarna umetne inteligence je finančno podprlo Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije. Projekt je bil na razpisu skupnega podjetja EuroHPC izbran za financiranje v okviru programov Obzorje Evropa ter Digitalna Evropa.

SLAIF: Slovenian AI Factory has been funded by the Ministry of Higher Education, Science and Innovation of Republic of Slovenia. At a call by EuroHPC JU, the project has received a positive funding decision under Horizon Europe and Digital Europe Programmes.